

Evoluția pieței: Minereuri și zgura (CN 26) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 26 din Nomenclatura Combinată — „MINEREURI, ZGURĂ ȘI CENUȘĂ” — reunește materii prime esențiale pentru lanțurile industriale europene, de la minereuri feroase și neferoase (2601–2617) până la zguri și cenuși rezultate din procese metalurgice ori din incinerarea deșeurilor (2618–2621). Definiția completă a codului 26 arată o categorie eterogenă, dominată cantitativ de minereurile de fier (2601), de aluminiu (2606) și de cupru (2603). Pe parcursul perioadei 2015–2025, comerțul UE cu această categorie a fost marcat de trei dinamici fundamentale: o creștere valorică puternică alimentată aproape exclusiv de prețuri, o realiniere geopolitică a partenerilor comerciali și o transformare structurală a gradului de autonomie și specializare a statelor membre. Prezentul raport analizează aceste tendințe pe baza datelor agregate disponibile.

1. Dublarea valorilor pe fondul contracției volumelor

Importurile valorează mai mult, deși UE cumpără cantitativ mai puțin

Valoarea importurilor extra-UE de minereuri și zgură a crescut semnificativ în intervalul analizat, de la **18,25 miliarde EUR în 2015** la **26,65 miliarde EUR în 2025**, marcând o creștere de **+46,1 %**. Evoluția detaliată a comerțului arată însă că această majorare a fost însoțită de o contracție notabilă a volumelor importate: de la **136,1 milioane tone în 2015** la **102,7 milioane tone în 2025** (–24,5 %). Prețul mediu de import a urcat corespunzător de la **133,70 EUR/tonă** la **259,51 EUR/tonă** (+94,1 %). Cu alte cuvinte, dinamica valorică a fost determinată aproape integral de inflația prețurilor materiilor prime, nu de o cerere fizică suplimentară.

Exporturile urmează același tipar, cu o creștere și mai accentuată

Pe partea de export, tendința este similară, dar amplificată. Valoarea exporturilor a urcat de la **2,59 miliarde EUR în 2015** la **5,10 miliarde EUR în 2025** (+97,2 %), în timp ce volumul a rămas practic constant: **15,76 milioane tone în 2015** față de **15,66 milioane tone în 2025** (–0,6 %). Prețul mediu de export aproape s-a dublat, de la **163,99 EUR/tonă** la **325,42 EUR/tonă** (+98,4 %).

Indicator	2015	2025	Variație (%)
Importuri (mld. EUR)	18,25	26,65	+46,1
Importuri (mil. tone)	136,10	102,69	-24,5
Preț mediu import (EUR/tonă)	133,70	259,51	+94,1
Exporturi (mld. EUR)	2,59	5,10	+97,2
Exporturi (mil. tone)	15,76	15,66	-0,6
Preț mediu export (EUR/tonă)	163,99	325,42	+98,4
Deficit comercial (mld. EUR)	-15,66	-21,55	-37,6

Vârful din 2021–2022 și normalizarea parțială ulterioară

Este important de remarcat că anii 2021–2022 au reprezentat un vârf istoric. Importurile au atins **33,12 miliarde EUR în 2021**, iar exporturile au culminat la **5,86 miliarde EUR în 2022**. Datele anuale complete relevă o corecție parțială începând din 2023, atât pe fluxul de import, cât și pe cel de export, însă valorile rămân în 2025 net superioare celor din 2015.

2. Reconfigurarea geostrategică a parteneriatelor comerciale

Prăbușirea importurilor din Rusia și ascensiunea Canadei și Africii de Sud

Cel mai dramatic eveniment al perioadei este colapsul importurilor din **Rusia**, care au scăzut de la **445,96 milioane EUR în 2015** la doar **4,36 milioane EUR în 2025** (-99,0 %). Analiza șocurilor de ofertă confirmă o reducere cantitativă de -97,8 % începând cu 2023, însoțită de o explozie a prețului rezidual (de la o medie de 133,29 EUR/tonă la 677,35 EUR/tonă). Această retragere forțată a Rusiei de pe piața europeană a fost compensată prin diversificare.

Alți furnizori au înregistrat creșteri spectaculoase:

Partener import	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Variație (%)
Canada	1 719,8	4 021,6	+133,8
Africa de Sud	1 054,8	2 486,9	+135,8
Liberia	83,9	527,6	+529,1
Ucraina	957,0	1 397,0	+46,0
Brazilia	4 087,7	4 192,6	+2,6

Distribuția pe parteneri arată că Brazilia rămâne cel mai mare furnizor, dar Canada și Africa de Sud și-au dublat sau mai mult cotele, iar Liberia a devenit un furnizor emergent notabil (de la 83,9 milioane EUR la 527,6 milioane EUR).

China devine destinația dominantă a exporturilor europene

Pe fluxul de export, **China** a devansat net toți ceilalți parteneri, cu o valoare care a crescut de la **906,7 milioane EUR în 2015** la **2 169,6 milioane EUR în 2025** (+139,3 %), ajungând să reprezinte, conform datelor de concentrare a exporturilor, o pondere covârșitoare. Creșteri importante au fost înregistrate și pe alte destinații:

Partener export	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Variație (%)
China	906,7	2 169,6	+139,3
Arabia Saudită	175,0	312,0	+78,3
Egipt	67,8	174,6	+157,4
Regatul Unit	223,8	338,4	+51,2
Qatar	112,7	181,5	+60,9

Volatilitatea ridicată reflectă tensiunile geopolitice

Indicatorii de volatilitate cantitativă plasează Rusia (CV = 0,738), Liberia (CV = 0,488) și Turcia (CV = 0,515) printre cei mai instabili furnizori de import. La export, Singapore (CV = 1,171), Bahrain (CV = 0,863) și Israel (CV = 0,793) înregistrează cea mai mare neregularitate, semnalând fluxuri comerciale impulsive mai degrabă decât relații comerciale consolidate.

3. Specializare, concentrare și autonomie: o arhitectură în transformare

Statele membre puternic specializate contrastează cu marea majoritate

Conform datelor de specializare pe 2025, doar câteva state membre au un avantaj comparativ revelat în acest sector:

Stat membru	RSCA (2025)	RCA (2025)
Bulgaria	0,8468	12,06
Suedia	0,7593	7,31
Finlanda	0,6606	4,89
Portugalia	0,5778	3,74
Grecia	0,3963	2,31

Bulgaria se detașează net, cu un RCA de peste 12, ceea ce relevă o hiperspecializare — probabil legată de industria de prelucrare a minereurilor și producția de zgură. Suedia și Finlanda reflectă baza lor minieră tradițională. La polul opus, Danemarca (RSCA = -0,9852), Lituania (-0,9505) și România (-0,9463) nu au aproape nicio prezență semnificativă în acest comerț.

Concentrarea importurilor scade ușor, cea a exporturilor se accentuează

Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) pentru importuri a evoluat de la **950,1 (2015)** la **856,8 (2025)**, o scădere de -9,8 %, indicând o diversificare ușoară a surselor de aprovizionare. În schimb, concentrarea exporturilor a crescut notabil, de la **1 693,8** la **2 168,0** (+28,0 %), reflectând ponderea tot mai mare a Chinei în totalul exporturilor UE la acest capitol.

Dependența netă de importuri: de la cote istorice ridicate la o relativă neutralitate

Indicatorul de dependență netă de importuri a cunoscut o transformare remarcabilă pe termen lung. Dacă în 2003 UE înregistra o rată de dependență netă de **79,0 %**, aceasta s-a redus progresiv până la doar **4,7 % în 2015** și a atins **-3,1 % în 2024**, intrând practic într-o zonă de relativă neutralitate sau chiar de ușor excedent net. Deși deficitul comercial nominal rămâne semnificativ (21,55 miliarde EUR în 2025), raportat la producția internă — care a cunoscut fluctuații majore — rata de dependență s-a comprimat dramatic. Această evoluție sugerează că, per ansamblu, UE și-a redus expunerea la fluctuațiile piețelor externe de materii prime miniere.

Segmentele dominante: fier, aluminiu, cupru — și ascensiunea zgurii

Din punct de vedere al structurii pe subcapitole, trei coduri domină importurile: **2601 (minereuri de fier)** — 71,0 milioane tone în 2025, **2606 (minereuri de aluminiu)** — 10,7 milioane tone, și **2603 (minereuri de cupru)** — 3,5 milioane tone. Interesant este comportamentul codului **2618 (zgură de furnal granulată)**, ale cărui importuri au explodat de la **0,16 milioane tone în 2015** la **5,96 milioane tone în 2025**, de peste 37 de ori mai mult, reflectând probabil cererea pentru materiale secundare în construcții sau ciment.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu minereuri, zgură și cenușă (CN 26) a traversat, în deceniul 2015–2025, o perioadă de transformări structurale profunde. Valoarea schimburilor aproape s-a

dublat, însă motorul acestei creșteri a fost creșterea generalizată a prețurilor, volumele importurilor contractându-se cu aproape un sfert. Pe plan geopolitic, retragerea abruptă a Rusiei, accelerată de sancțiuni și de războiul din Ucraina, a reconfigurat harta furnizorilor în favoarea Canadei, Africii de Sud și a unor actori emergenți precum Liberia. Totodată, China s-a consolidat ca destinație dominantă a exporturilor europene, generând o concentrare mai mare a fluxurilor de ieșire. La nivel intern, câteva state membre — Bulgaria, Suedia și Finlanda — își afirmă un avantaj comparativ puternic, în timp ce pentru ansamblul UE dependența netă de importuri a scăzut până aproape de zero, semnalând o reziliență crescută, deși încă fragilă, în aprovizionarea cu materii prime critice.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.